

Bourlivé dny v Praze.

(Dle zpráv z Národních Listů ze dne 2. prosince.)

Městská rada korporativně a místopředseda.

Dne 2. prosince o 12. hodině polední konala se mimořádná schůze městské rady pražské, ve které sdělil p. starosta dr. Podlipný, že večer dopoledne jednal s místopředsedou o událostech pražských.

Místopředseda žádal jej, aby městská rada provoláním k obecnstvu působila na uklidnění mysli obyvatelstva.

Starosta p. dr. Podlipný protestoval proti tomu, že bez vědomí rady městské bylo vojsko povoláno a že nyní rada městská nemůže být zodpovědnou za to, co způsobila policie a objevení se vojska. V první řadě muselo by se hledět k tomu, aby přestalo znásilňování v německých městech a policie v Praze by musela taktně si počínati.

Místopředseda ujišťoval, že policejní ředitel má tu nejlepší vůli a přítomný policejní ředitel dvorní rada Doerfel prohlásil, že zvláštním provoláním požádá obecnstvo k uklidnění, že vyzve každého, aby večer z domova nevycházel, kdo ale proti tomu jednat bude, ten nechť přičítá si následky sám.

Pan starosta dr. Podlipný sděluje toto městské radě a dává na uvážení, nemělo-li by se takové provolání vydati vzhledem k tomu, že jsou důvodné obavy, aby události nenabývaly povážlivějších rozměrů. Věc musí se náležitě uvážit a starosta v zájmu obce by si nepřál, aby se podnikl krok nerozvážený.

Městská rada pan dr. Černohorský poukázal k tomu, jak v německých městech německé městské rady při podobných příležitostech si počínají. Nežli městská rada mohla by učiniti nějakého kroku k utišení mysli obyvatelstva pražského, musily by odstraněny býti příčiny, které k rozčilení tomtu podnět zavdaly. Jsou to na jedné straně násilnosti, páchané na krajanech našich ve zmíněném území a provokace německé menšiny v české Praze. Řečník navrhuje, aby městská rada korporativně odebrala se k místopředsedovi a prohlásila jemu, že jen tenkrát chce působiti k uklidnění mysli pražského obyvatelstva, když bude se strany vládní veřejně prohlášeno, že vznikly tyto demonstrace následkem brutálnosti, páchaných na českém lidu v německých městech, když bude zároveň dána záruka, že ve městech těch svoboda osobní, národní a politická a ochrana majetková bude poskytnuta krajanům našim v té míře, aby se tam volně pohybovat mohli tak, jak státní základní zákony jim zaručují a když bude dále veřejně prohlášeno, že i vládní orgány, pokud dopustily se přehmatů a brutálností, neujdou zaslouženému trestu.

Návrh tento byl jednohlasně přijat, načež odjela v kočárech městská rada korporativně k místopředsedovi hr. Coudenhovovi.

Místopředseda přijal městskou radu, jejíž jménem nejprve starosta pan dr. Podlipný tlumočil mluvenou radu městské a přednesl návrhy výše uvedené.

Místopředseda hrabě Coudenhove pronesl nejprve několik slov česky a požádal členy rady městské, aby mu dovolili promluvit německy. Jednomyslně: "Nikoli!" ozvalo se z řad členů rady městské a místopředseda nebylo než promluvit jedině česky. Místopředseda ujišťoval, že považuje stesky rady městské za zcela opodstatněné, že přiznává brutálnosti, které se na Čechách od Něm-

ců páchají ve zmíněném území a že právě opět dnes došla ho podobná zpráva z Teplic. Co na něm jest, sliboval vše učiniti, aby sjednán byl průchod spravedlnosti a občané české národnosti aby chráněni byli v podobných případech. Ani jednotlivé orgány policejní nechce bráti v ochraunu, ač nemůže snad obviňování policie připustiti v tom smyslu, aby na celou tuto instituci bylo generalisováno a že nemá té nejmenší příčiny chrániti někoho, kdo meze své moci překročil.

Dá se sice mnohé vysvětliti tím — pokračoval místopředseda — že i na policii bylo útočeno a strážníci poraněni, čímž uvedeni byli v rozčilení, to však nechce uváděti proto, aby je snad omlouval. Domnívá se, že toto jeho ujištění může městské radě postačiti, aby nabyla o něm přesvědčení, že má na mysli jedině spravedlnost k oběma národnostem a doufá tudíž, že městská rada bude působiti k uklidnění mysli obyvatelstva.

Na to projevil vůči místopředsedovi náhled svůj p. dr. Černohorský, jenž pravil, že nepostačilo by při stavu, v jakém dnes Praha se nalézá, pouhé sdělení s veřejností o rozmluvě této. Dnes, kdy lid český jest zprávami o brutálnostech německých roztrpčen, musilo by se za to míti, že má v sobě místo

německým závodům. Hlavní útok učiněn byl na hostinec Eggenbergův a na dóm, v němž nalézají se místnosti německé dívčí školy. Z Újezda vrátil se dav k západnímu nádraží a rozbíjel, co při první cestě zapomněl. Později zakročila vojsko, v tu dobu však již okna německých a židovských obchodů byla vytlučena. Tovární budovy velkopřemyslníků smíchovských byly obkličeny vojskem.

Na Král. Vinohradech rozsáhlé demonstrace započaly o 8. hodině večerní a sice úplným zničením některých obchodů israelitů v Havlíčkově ulici. Rozličený lid nejprve vnikl do uzenářského obchodu Karpelesova a úplně vnitřek demoloval. Dále zničeny byly obchody: israelity Vloga, obchod se střížným zbožím, Fischera, obchod se slamou a senem a Weisbergra, obchod s oděvy. Veliké množství zboží rozházeno bylo po ulicích, rozváženo po kandelábrech a stromech a seno až na sto kroků rozházeno se slamou na jízdní dráze. Řeznku Urbachovi vytlučena byla okna, rovněž i u obchodníka se střížným zbožím Schablina. Zástup ubíral se potom do Čelakovského třídy a rozbil okna v domě "Frauenheimu".

Nedlouho potom roznesla se po

rozbity jsou okenní tabule. Kofalna Olgy Pacovské (zástupkyně J. Gabrielové) zcela je spustožena. Před krámem na chodníku zbyly jen střeplíhvi a kamenných nádob, z nichž za noci vytlučena kofalka a jiné lihoviny na chodník a střed ulice. Kofalna sousedů s leznickým závodem p. V. Mottla, jemuž rovněž vyraženy velké okenní tabule v krámi. Koželušský závod Alfréda Bayera v čp. 35. krám v čp. 42 — před ním vyházeny jsou kupy ohofelé slámy — oděvní závod Roberta Vogela v čp. 572 a leznický závod B. Urbacha v čp. 32, jsou obrazem skutečné devastace.

Závod Friedův (čp. 25) zničen byl pozdě v noci požárem. Před 12. hodinou noční vyběhly z krámu žhavé plameny a v několika okamžicích stálo vše v jednom ohni. Příčina, jak požár vznikl, nebyla dosud zjištěna. Dle pověstí zapálena byla sláma na ulici, lilem a petrolejem politá, od níž pak vzňal se vnitřek krámu, do něhož vstup byl zcela volný, jelikož dveře jeho byly z večera vypáčeny a odstraněny. V domě tomto nalézají se místnosti vinohradské šulvereinské školy, již už předevčírem večer byla vytlučena okna všech tří poschodí. Od samého rána vlaje z jednoho rozbitého okna této budovy — právě za školní místnosti šulvereinské — červenobílý praporek.

Praporky národních barev rozvěšují se již od časného rána na mnoha závoděch i na soukromých bytech. Rovněž zasluhuje zmínky, že německý text nápisů vývěsních všude mizí. Již od 7. hodiny ranní, sotva že se rozblesklo, začerňují živnostníci, kteří měli až dosud firmy "oboujazyčné" německé jich texty a vyzdobují náležitými tabulkami bíločervenými praporky a trikolorou.

Ruch, jenž na Havlíčkově třídě a v ulicích pobočných od rána se rozpoutal, jest opět velice živý. Obrovské zástupy lidu obklopují jednotlivé závody německých firem.

Od 8. hodiny ranní trvá nová devastace krámů, z nichž vynášejí se hromady zboží. Do doby právě označené nebylo na ulici viděti stráž. Teprve potom objevila se v ulicích stráž jízdní, jež značnou část davu zahнала k Nuslím. — Po 9. hodině projížděla jízdní stráž ulicemi vinohradskými, rozptyluje rozehvěnými zástupy. — Před krámem Ludvíka Kohna v Havlíčkově třídě čis. 9 nakupená hromada papírů, škatul, obchodních knih a účtů byla zapálena a vzňala se. Stráž ohniště uhasila.

Události v Žižkově.

Děsný obraz hrůzy poskytovaly večer odpoledne hlavní ulice žižkovské. Hodnověrní svědci vyličují vše těmito slovy: "Po čtvrté hodině odpolední přihnal se zástup lidí, čítající asi 400 hlav, k budově německé školy "u Bezovky" a obstoupil ji s hlavního průčelí. Policie sestávající celkem z 25 mužů, stála již dávno před čtvrtou hodinou blíž radnice. V tom zazněl před školní budovou křik. Z plna hrdel ozvalo se volání: "Pereat! Pereat!" a ve chvíli několika vteřin spustil se dešť kamenů, kusů uhlí a klacků do oken školní budovy, jež během necelé čtvrt hodiny byla v pravém smyslu devastována. Lid na nejvyšší rozkvašený vnikl pak do vnitřku budovy, zde vytrhal dveře u jednotlivých školních síní, vedral se do nich, rozbil lavice, tabule, skříně a jiné školní nářadí na padrt, takže nezůstal ani jediný z předmětů těch jeho počínáním ušetřen. Rozbitými okny, z nichž vytrháný a zperážený i dřevěné rámy, litaly v několika minutách i kusy prkených podlah.

Policie, když marně lid k rozejtí vybízela, počala do něho stří-

leti. Několik osob bylo zraněno, čímž zástup rozprášen.

Zatím však nový zástup lidí vzrostl před vraty městské radnice, kamž se i přihnaly zástupy srovných davů od místa německé školy. A byly-li okamžiky dosavadní trudné a zoufalé, nastaly pojednou chvíle ještě trudnější, v pravdě příšerné a tragické. Ku vratům dovlekl se těžce prostý muž v dělnické haleně a se slovy: "Lidičky, pomozte mi", klesl k zemi. Byl na místě ohledán lékařem a konstatováno, že stížen jest do levé části prsou přímým směrem k srdci.

Muž sténal bolestí, při čemž byl svrchní oblék jeho smáčen proudy línoucí se krve. Nežli však rány jeho vymyty, přikvapili na místo strážníci a krvavějšího dělníka poručili dopravit na policejní komisařství za účelem jeho úředního výslechu, protože prý byl jedním z hlavních provokátorů. Když pak ještě konstatováno, že také ještě jiný židovský dělník zraněn byl těžce výstřelem z revolveru a že mu prostřelena ústa, soustředil se lid opět v jeden šik a vrhl se na stráž, budovu německé školy dosud obstupující. Divadlo, jež skytaly v té chvíli ulice před Bezovkou, bylo hrozné. Došlo k potýčkám a později k hrozivému zápasu lidu s policií. Po několika minutách policie zahána a bez bližší stopy z ulice zmizela, provázena ohlušujícím voláním.

Od školy německé pustil se nanejvyšší podrážděný dav ztenčený, celkem jen asi 100 lidí, do ulice Poděbradovy, kdež obstoupil krám německého kupce Bondyho. Místnost byla v několika okamžicích zpustožena a vypleněna. Balíky zboží vyházovány v celém množství do ulice mezi lid, jenž ohlušujícími hlasy provolával "pereat" a zboží ničil a rozbíjel.

Z třídy Poděbradovy hnal se celý zástup do ulice Husovy k nitářskému závodu obchodníka Pika. Krám ten byl záhy odpoledne již zavřen a plechová opona spuštěna. Lid vrhl se tam vši mocí a v několika okamžicích rozbil vše na padrt. Pak vnikl dovnitř, veškeré zboží vyházel na ulici, kdež bylo nejpustším způsobem zničeno a rozbito. Týž osud potkal v sousední ulici krám semitského obchodníka Katze a jiný kupecký krám v Olšanech. Policie i zde zakročila a jala se rozháněti massy lidu.

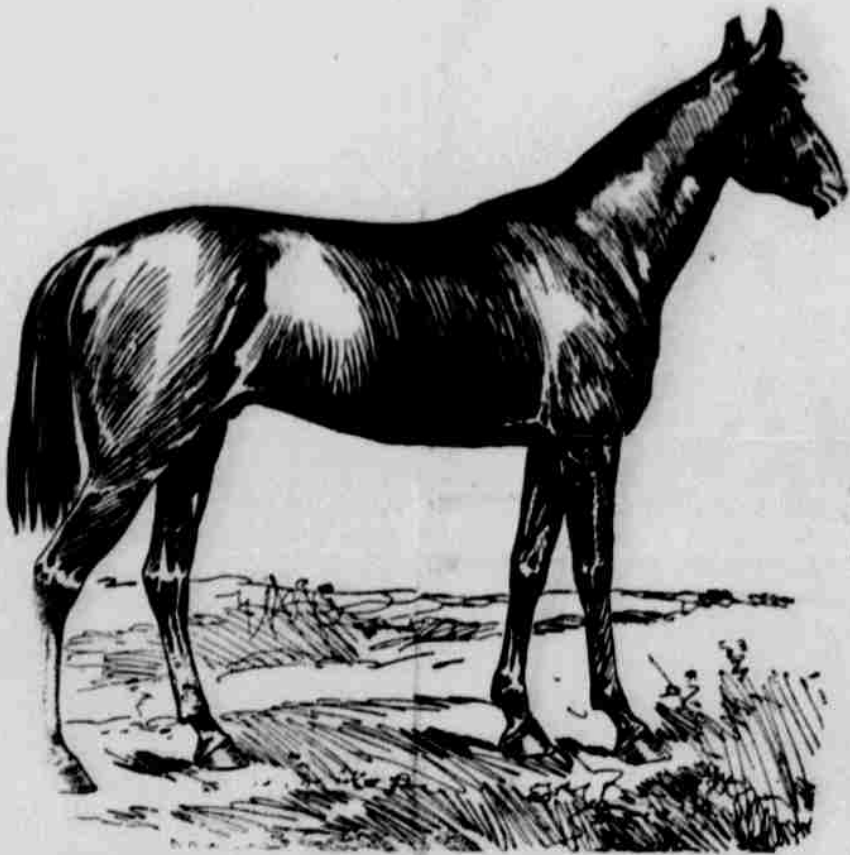
Tu však objevili se zde pp. lékaři dr. Jessenský a Kotland a žádali po dobrém, aby lid v dalším počínání ustal a se rozešel. Stalo se tak skutečně a lid prospěvuje, dal se na pochod a rozptýlením po okolních ulicích na nějakou dobu se ztenčil. Ale ne na dlouho.

Provokace továrníka etherických olejů Schimmla na novo zavinila prudký výstup v jedné z pobočných tříd žižkovských. Továrník totiž vyzývavým a nanejvyšší urážlivým způsobem vysmíval se rozhněvaným a podrážděným třídám a tropil si z nich tak hrubé žerty, že lid, pustiv uzdu všem mezím, továrnu počal bombardovati kamením, uhlím a klacký.

Po opětném zakročení policie, rozptýlil se lid ulicemi a v davech až do pozdního večera se jimi procházel.

V Žižkově byly vytlučeny úplně dále krámy německých kupců Glasra na rohu Palackého a Veleoslaviny ulice, Rosenzweiga na rohu ulice Palackého a Krásovy, Grasra, dále kofalna Brafova v Riegrově ulici, z níž vyvaleny sudy na ulici a puštěny přikrou ulicí do třídy Karlovy.

V Riegrově ulici zřizena proti obchodu Rosenzweiga z vynesených regálů a stolů přes celou ulici nízká barikáda. Vojsko, později sem přibývší, ji částečně rozmítalo aneb přes ní přeskákal.

NEJRYCHLEJŠÍ A NEJDRAŽŠÍ HRÍBĚ V AMERICE. Nejrychlejší a dvouletý běhounek jest hríbě zvané Hamburg, které nedávno koupil za \$60,000 známý milionář montánský Markus Daly. A pak prý jsou koně laciní!

krve pouhou vodu, kdyby nebylo pochopení pro jeho city a snahy. Dnes, jak věci stojí, jen tenkrát by mohla městská rada působiti k uklidnění mysli, kdyby českému obecnstvu sděleny byly závažné garancie, že krajané jejich nebudou již vysazeni brutálnostem německým.

Pan dr. Podlipný sdělil tentýž náhled a žádá, aby se užilo v městech německých preventivních prostředků k ochraně lidu českého proti útlakům.

Místopředseda ujistil členy rady městské o tom, že aspoň, pokud jeho se týká, považuje za svoji nejsvatější povinnost v každém ohledu zachovati spravedlnost k oběma národnostem. Prohlašuje, že již dříve označil pondělní průvod německých studujících v nynější době za beztáctnost. Žádá dále pana starostu, aby u něho setrval za tím účelem, aby se s ním mohl dohodnouti o příslušném provolání, načež městská rada se vzdálila.

Zprávy z předměstí.

Na Smíchov přitáhl veliký zástup demonstrantů o pát 5. hod. odpolední z Palackého mostu. Lid po celé šíři Palackého ulice ubíral se do Kinského třídy a touto na Újezd. Na této cestě rozbijena okna všem židovským a

Vinohradech poplašná zvěst, že hoří remisa tramwaye. Z Prahy, jak z Nového tak i ze Starého města odjeli na Král. Vinohrady hasiči a shledáno, že hořela Preslerova ohrada v Puchmajerově třídě. Oheň záhy byl uhašen.

V Čelakovského třídě byl zástup provokován buršákem. Demonstranti pronásledovali jej a v domnění, že se ukryl v domě čis. 432, počali okna tohoto domu třískati. Majitel domu, stavitel p. Horák, vystoupil z domu a oznámil zástupu, že stala se patrně mylka, neboť do jeho domu se nikdo neukryl. Zástup, seznav omyl, provolal p. stav. Horákově "Slávu!", načež uprchlík nalezl byl v sousedním domě č. 433 a zbit.

Pozdě v noci demonstrace na Král. Vinohradech dostoupily takového rozměru, že z Prahy na rychlo povoláno tam vojsko.

Havlíčkovská třída jest jednou z ulic, jež po večerní bouři skytají zrakům obecnstva pohled přímo hrůzostrašný. Ulice v pravém slova smyslu vystlána je spoustou papíru, koží, slámy a obilí pokrytá nepřehledným množstvím skla, stěpin, uhlí a jiných přemnohých věcí. Krám oděvníka Fischera v čp. 287 úplně jest vydrancován a třísky vývěsní tabule pohozeny v prostředku jmenované třídy. V prvním poschodí domu čp. 286